

ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 1639/20.08.2026

Aprob,

Președinte

Dr. Emanuel-Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita desfășurată la

**CENTRUL DE ÎNGRIJIRE ȘI ASISTENȚĂ PENTRU PERSOANE ADULTE CU DIZABILITĂȚI
GRĂDINARI, sat Grădinari, comuna Grădinari, județ Giurgiu**

Sumar:

Prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Grădinari, sat Grădinari, comuna Grădinari, județ Giurgiu, efectuată conform prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 8/2016, privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, este structurat pe trei etape, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei.
- II. Constatările rezultate în urma vizitei efectuate.
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul președintelui Consiliul de monitorizare nr. 95/29.07.2026 a fost dispusă efectuarea unei vizite de monitorizare în perioada 03.08.2026-04.08.2026 la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Grădinari, situat în strada Argeșului 190B, sat Grădinari, comuna Grădinari, județ Giurgiu, respectiv „CIA Grădinari” sau ”centru”.

Vizita a fost realizată ca urmare a autosesizării Consiliul de monitorizare cu privire la relocarea unor persoane vulnerabile din județul Bihor.

În baza Hotărârii nr. 12/30.06.2026, emisă de Comitetul Național pentru Situații de Urgență, s-a dispus relocarea, în regim de urgență, a unor persoane vulnerabile dintr-un centru rezidențial din județul Bihor, care funcționa fără licență.

În acest context, un număr de 5 persoane au fost relocate temporar la Centrul de Abilitare și Reabilitare Tântava, din județul Giurgiu, iar la data de 07.07.2026 acestea au fost transferate în Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Grădinari, din același județ, ca urmare a închiderii centrului din Tântava. Având în vedere că relocarea s-a realizat în regim de urgență, fără a se ține cont de natura serviciului rezidențial sau de categoria de beneficiar, în scopul asigurării continuității măsurilor de protecție și a sprijinului necesar, echipa de monitorizare a constatat, în cadrul CIA Grădinari, că nu toate persoanele relocate dețineau certificat de încadrare în grad de handicap. La momentul monitorizării, doar doi dintre beneficiari erau încadrați în grad de handicap.

Din echipa de vizită au făcut parte	- inspector în cadrul Consiliului
de monitorizare, în calitate de coordonator al echipei,	-
expert independent și	- expert independent, reprezentanți ai
societății civile.	

II. Constatările rezultate în urma vizitei efectuate

1. Descrierea serviciului social

Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Grădinari, cu sediul în strada Argeșului 190B, sat Grădinari, comuna Grădinari, județ Giurgiu, funcționează în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu, în calitate de furnizor de servicii sociale.

Instituția a fost înființată în anul 2021, prin Hotărârea nr. 70 din 29 martie 2021, prin care Consiliul Județean Giurgiu a aprobat înființarea Centrului de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Grădinari, prin reorganizarea Centrului de Îngrijire și Asistență Grădinari.

Imobilul în care funcționează centrul a fost transmis în proprietatea DGASPC Giurgiu de către Fundația „Comber”, care a donat dreptul de proprietate asupra imobilului compus din teren intravilan, categoria de folosință curți, în suprafață totală de 603 mp.

Centrul face parte din Complexul pentru Adulți cu Dizabilități zona Nord al DGASPC Giurgiu, alături de CABR Tântava (centru a cărui activitatea a fost suspendată la începutul lunii iulie 2026). Centrul CABR Tântava a găzduit cele cinci persoane relocate din Bihor, în perioada 1-6 iulie 2026.

CIA Grădinari deține licența de funcționare nr. LF nr. 0000104 valabilă de la data de 11.08.2021 până la data de 10.08.2026, emisă de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, având o capacitate de 16 locuri. Conform cererii nr. 44746/22.06.2026 DGASPC Giurgiu a transmis către AJPIS Giurgiu cererea de obținere a unei noi licențe de funcționare pentru serviciului social.

La momentul vizitei în centrul se aflau 10 beneficiari, dintre care 5 persoane relocate din județul Bihor.

Structura de personal a centrului, conform organigramei și a statului de funcții, cuprinde 12 posturi după cum urmează:

Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
Șef centru	1	0

Asistent medical	5	0
Infirmieră	5	0
Asistent fizioterapie	1 (în echipa de suport)	0
Asistent ergoterapie	1 (în echipa de suport)	0
Personal administrativ	1	0

Un psiholog și un asistent social, angajați ai DGASPC Giurgiu, sprijină activitatea CIA Grădinari. De asemenea, activitatea centrului este deservită de un magazioner care asigură aprovizionarea și gestionarea bunurilor pentru întregul complex.

2. Beneficiari

Beneficiarii centrului sunt persoane adulte, dintre care 7 femei și 3 bărbați, cu vârste cuprinse între 22 și 79 de ani. Toți cei 10 beneficiari au fost relocați cu mai puțin de o lună înainte de data vizitei de monitorizare. Nouă dintre beneficiari au fost relocați la data de 07.07.2026. Dintre aceștia cinci provin din județul Bihor, iar patru din alte centre aflate în subordinea DGASPC Giurgiu: trei din CAbR Tântava și unul din CAbR Oinacu. Un beneficiar a fost relocat la data de 18.07.2026, provenind din cadrul APP (asistent personal profesionist).

Vârsta beneficiarilor:

18-19 ani	20-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	60-69 ani	70-79 ani	80-89 ani	Peste 90 ani
0	1	3	1	1	1	3	0	0

Dintre cei 10 beneficiari, 7 dețin certificate de încadrare în grad de handicap aflate în perioada de valabilitate (dintre aceștia două fiind persoane relocate din județul Bihor): după cum urmează:

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdo cecitate
1	0	0	0	3	0	3	0	0	0

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu
4	0	3	0

3. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

a) Accesibilitate, Mobilitate personală, Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitate

Centrul este situat în comuna Grădinari, sat Grădinari, strada Argeșului nr. 190B, județul Giurgiu. Locația centrului **nu este disponibilă online** într-o formă care să permită direcționarea până la destinație. Este amplasat pe o stradă care **nu are denumirea afișată** și pe care nu sunt indicate numerele stradale. Accesul din șoseaua principală se realizează pe o alee pietruită, cu o lungime de aproximativ 100 de metri, la capătul căreia se află poarta centrului. La intrare nu se regăsește un panou de identificare cu denumirea centrului și numărul stradal.

Lipsa unei localizări în aplicațiile de navigație, coroborată cu absența denumirii stradale, a numerelor imobilelor și a unui panou de identificare la intrarea în centru, îngreunează semnificativ identificarea acestuia de către persoanele care nu cunosc zona (apartinători, prieteni, autorități etc.).

Cel mai apropiat oraș este Bolintin Deal, situat la aproximativ 9 km, iar reședința de județ, municipiul Giurgiu, se află la aproximativ 75 km distanță.

În proximitatea instituției se află un magazin alimentar/supermarket la aproximativ 100 m și o stație de autobuz/microbuz la aproximativ 100 m, facilitând accesul la transport pentru beneficiari. Primăria localității și oficiul poștal se află la aproximativ 700 m, iar biserica la aproximativ 800 m.

Pentru servicii medicale, cel mai apropiat spital este Spitalul Orășenesc Bolintin Deal, situat la aproximativ 9 km, iar servicii de abilitare/reabilitare sunt disponibile în aceeași localitate. Serviciile bancare sunt disponibile în Bolintin Deal, la aproximativ 9 km. Asistența medicală primară este asigurată prin Centrul de Permanență Buturugeni, situat la aproximativ 7,4 km.

Cea mai apropiată gară/haltă este Halta Grădinari, situată la aproximativ 3,5 km de instituție.

Art. 20 Mobilitate personală

Drumul de acces către centru este pietruit și prezintă **dificultăți de deplasare pentru beneficiarii care utilizează fotolii rulante**. Suprafața neasfaltată și pietruită îngreunează deplasarea în condiții de siguranță și autonomie, limitând totodată posibilitatea beneficiarilor de a se deplasa în afara centrului. La capătul drumului se află un magazin alimentar, însă accesul beneficiarilor care utilizează fotolii rulante până la acesta este dificil.

La momentul vizitei, doi dintre beneficiarii încadrați în grad de handicap utilizau fotoliu rulant pentru deplasare și o beneficiară se deplasa cu ajutorul unui cadru de mers.

Intrarea în curtea centrului se realizează din alee pietruită, iar curtea este, de asemenea, acoperită cu piatră, ceea ce îngreunează deplasarea persoanelor cu mobilitate redusă.

În urma verificării spațiilor exterioare ale centrului, s-a constatat existența unor denivelări în zona unei guri de canalizare, care îngreunează deplasarea beneficiarilor care utilizează fotolii rulante.

Intrarea în imobilul centrului este accesibilizată printr-o rampă de acces prevăzută cu mână curentă.

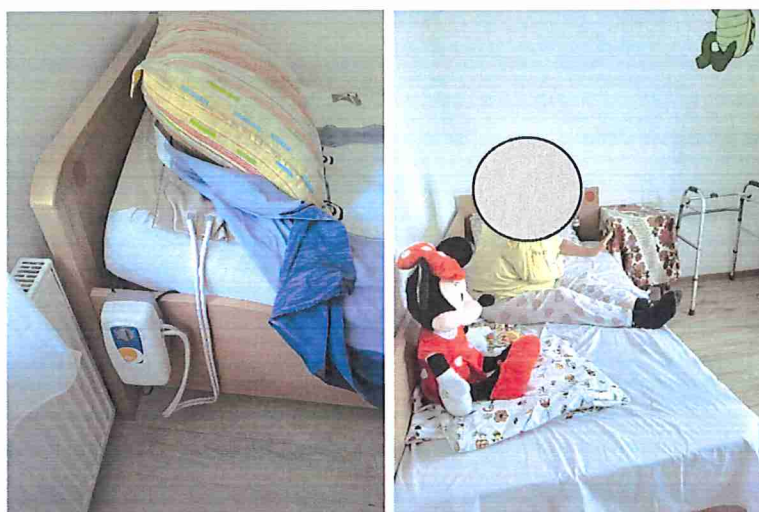
Trei din cele 4 grupuri sanitare sunt accesibilizate pentru persoanele cu mobilitate redusă, fiind dotate cu suporturi de susținere. Acestea sunt separate pe sexe, iar unul dintre grupurile sanitare este dotat cu un scaun cu spătar reglabil, folosit pentru efectuarea igienei corporale a persoanelor cu mobilitate redusă și un scaun de toaletă.

Centrul dispune de trei saltele antiescare, însă, la momentul vizitei, acestea nu erau utilizate. Una dintre saltele fusese montată pentru o beneficiară, însă aceasta a solicitat îndepărtarea ei. Echipa de vizitare a verificat situația beneficiarei și a constatat că aceasta nu prezenta escare. De asemenea, în urma verificărilor efectuate, s-a constatat că niciunul dintre beneficiarii centrului nu prezenta escare la momentul vizitei.

O altă beneficiară prezintă mobilitate redusă și se deplasează cu ajutorul unui cadru de mers.

Clădirea dispune de două uși de acces în partea principală și de două uși de acces în partea din spate. La toate cele patru căi de acces există praguri cu o înălțime de aproximativ 5-7 cm, care îngreunează atât intrarea, cât și ieșirea persoanelor care utilizează fotolii rulante, limitând deplasarea autonomă a acestora.

În interiorul centrului sunt amplasate indicatoare destinate orientării și evacuării în situații de urgență. Toate ușile sunt marcate cu bulină roșie, utilizată pentru informarea în caz de incendiu, aceasta indicând prezența persoanelor dependente.

Accesul în sala de mese și în dormitoare se realizează fără praguri, facilitând deplasarea facilă în interior a persoanelor cu mobilitate redusă.

Activitatea centrului se desfășoară într-o clădire dispusă pe un singur nivel (parter), cu o configurație de tip vagon, spațiul de circulație fiind dispus longitudinal, iar încăperile fiind amplasate de o parte și de alta a acestuia.

Pe porțiunile de perete unde acest lucru a fost posibil, au fost montate plăci din lemn, care pot fi utilizate ca punct de sprijin în timpul deplasării.

Pentru a se deplasa la magazine sau în comunitate, beneficiarii pot merge pe jos, pot utiliza mijloacele de transport în comun sau autoturismul centrului, un autovehicul de tip MCV, cu 7 locuri, **care nu este adaptat pentru transportul persoanelor cu mobilitate redusă**. Pentru beneficiarii care utilizează fotolii rulante și nu pot fi transportați în condiții adecvate cu autoturismul centrului, se solicită serviciul de ambulanță.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

La intrarea în centru, la avizier, sunt afișate materiale informative în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile beneficiarilor, meniul săptămânal, Regulamentul intern și Codul etic. Tot la intrarea în centru este amplasată o cutie pentru sesizări și reclamații.

Beneficiarii au acces la informații prin intermediul mass-media, în centru fiind disponibil un televizor funcțional, amplasat într-un spațiu comun, accesibil și utilizat de beneficiari. *Camerele beneficiarilor nu sunt dotate cu televizoare și nu există instalație pentru recepția semnalului TV în dormitoare.*

De asemenea, accesul individual la surse de informare și comunicare este asigurat, în funcție de posibilitățile fiecărui beneficiar: un beneficiar deține un telefon personal, un beneficiar are o tabletă, iar doi beneficiari dețin aparate radio.

În ceea ce privește comunicarea cu familia și aparținătorii, beneficiarii *nu au acces la un telefon fix*, însă pot utiliza telefon mobil al asistentelor medicale.

În centru sunt doi beneficiari, proveniți din persoanele relocate din Bihor, **care nu cunosc limba română**: unul este vorbitor de limbă ucraineană, iar celălalt de limbă

maghiară. Unul dintre cei doi beneficiari înțelege limba română, însă nu o poate vorbi. La momentul vizitei, centrul nu beneficia de serviciile unui interpret autorizat, iar personalul nu cunoștea limba vorbită de cei doi beneficiari. În aceste condiții, accesul acestora la informații era limitat, iar comunicarea cu personalul centrului era îngreunată.

Meniul săptămânal este afișat la vedere, astfel încât beneficiarii să poată fi informați cu privire la mesele planificate pentru fiecare zi.

Din discuțiile purtate cu beneficiarii și cu personalul, precum și din analiza documentelor puse la dispoziția echipei de monitorizare, s-a constatat că, la nivelul centrului, beneficiarii au fost informați cu privire la drepturile și obligațiile care le revin, într-un limbaj accesibil și ușor de înțeles, adaptat particularităților și limitărilor determinate de diagnosticul acestora, cu ocazia semnării contractului de servicii.

Având în vedere perioada scurtă de la transferul beneficiarilor în centru, mai puțin de trei săptămâni, până la data monitorizării *nu au fost realizate alte tipuri de informări*. Acestea urmează să fie planificate și desfășurate pe parcursul anului în curs.

De asemenea, centrul dispune de o procedură privind acordarea asistenței și sprijinului în procesul de luare a deciziilor. Potrivit informațiilor furnizate de personal, prevederile acesteia sunt aduse la cunoștința beneficiarilor prin raportare la situații concrete din viața de zi cu zi, utilizând un limbaj accesibil și adaptat nivelului de înțelegere și particularităților individuale determinate de diagnosticul acestora. Această abordare este în concordanță cu cerințele privind sprijinul pentru luarea deciziilor, care presupune, între altele, prezentarea informațiilor într-un mod ușor de înțeles și adaptat persoanei.

b) Recunoaștere egală în fața legii și Accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

Art.12 Recunoaștere egală în fața legii

Niciunul dintre beneficiari nu se află sub incidența unor măsuri de ocrotire judecătorească și nici nu are în curs proceduri pentru instituirea unor astfel de măsuri. De asemenea, niciunul dintre beneficiari nu realizează venituri.

Contractele de servicii au fost încheiate. Dintre acestea, cinci contracte se aflau în dosarele sociale, la sediul serviciului social, *iar alte cinci se aflau la sediul DGASPC Giurgiu, în vederea semnării.*

Art. 13 Acces la justiție

În prezent, în centru nu există beneficiari cercetați penal. În dosarul unei beneficiare au fost identificate informații privind dispunerea înlocuirii măsurii de siguranță a internării medicale prevăzută de art. 110 CP, cu măsura obligării la tratament medical prevăzută de art. 109 CP. Beneficiara a fost internată într-o unitate sanitară de specialitate în perioada 2019-2025 pentru săvârșirea unei vătămări corporale.

Atunci când este necesară, asistența juridică pentru persoanele rezidente este asigurată de angajații Serviciului Juridic din cadrul DGASPC Giurgiu, fie la solicitarea beneficiarilor, fie la recomandarea personalului de specialitate din centru.

Echipa de monitorizare nu a identificat materiale informative sau date de contact privind accesul la asistență și reprezentare juridică.

- c) **Dreptul la viață, Libertatea și siguranța persoanei, Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, Protejarea integrității persoanei (art. 10, 14, 15, 16, 17 din CDPD)**

Art. 10 Dreptul de viață

Pe parcursul vizitei, echipa de monitorizare a constatat că beneficiarii sunt îngrijiți corespunzător și tratați cu respect.

Centrul aplică o procedură specifică pentru gestionarea situațiilor de deces, elaborată și pusă la dispoziție de furnizorul de servicii - DGASPC Giurgiu. Personalul este instruit atât cu privire la intervenția în astfel de situații, cât și în ceea ce privește acordarea asistenței beneficiarilor aflați în stare terminală.

De la înființarea centrului și până la data vizitei de monitorizare, în cadrul CIA Grădinari nu au fost înregistrate decese.

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Accesul în curtea centrului se realizează printr-o poartă pietonală și una pentru autoturisme (închisă cu zăvor). Paza este asigurată prin personalul de serviciu prezent în centru.

Centrul dispune de un sistem de monitorizare video a spațiilor comune, atât exterioare, cât și interioare, fiind instalate în total opt camere, dintre care patru pentru monitorizarea spațiilor exterioare și patru pentru spațiile interioare. *Accesul la imaginile înregistrate este asigurat prin intermediul telefonului mobil al unei asistente medicale și al dispozitivelor utilizate de doi reprezentanți ai DGASPC Giurgiu.*

Beneficiarii au posibilitatea de a părăsi centrul, în baza biletelor de voie, iar ieșirile în comunitate se realizează fie în mod independent, fără însoțitor, fie însoțiți de un reprezentant al centrului.

Centrul dispune de 5 stingătoare de incendiu cu verificări valabile, de Autorizație Sanitară de Funcționare nr. 193/07.09.2021, Document de înregistrare sanitar veterinară și pentru siguranța alimentelor nr. VA 1855 din 26.02.2020 și Autorizație de securitate la incendiu nr. 203/13/SU-GR din 10.01.2013. Autorizația ISU a fost obținută în anul 2013, pentru structura care purta la acel moment denumirea „Centrul de Îngrijire și Asistență Grădinari”. În anul 2021 a fost înființat „Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Grădinari”. **Ulterior schimbării denumirii, nu a fost solicitată o nouă autorizație ISU.**

Din documentele puse la dispoziția echipei de vizitare rezultă că, în data de 19.05.2026, au fost prelevate probe de apă și de mâncare gătită. În data de 17.04.2026 au fost măsurate și verificate instalațiile de legare la pământ, conform Buletinului nr. 128/31/17.04.2026.

Ultimele operațiuni de dezinsecție, dezinfecție și deratizare au fost efectuate la data de 17.06.2026, conform documentelor prezentate.

Centrul are încheiat un contract de servicii de colectare, transport, procesare și eliminare finală a deșeurilor medicale periculoase și nepericuloase, încheiat la data de 30.06.2026, cu o durată inițială de 6 luni, cu posibilitatea de prelungire cu acordul părților.

Echipa de vizită nu a identificat indicii sau elemente care să susțină existența unor practici de conținere în cadrul centrului.

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau tratament crud,

Centrul deține o procedură privind protecția împotriva torturii și a tratamentelor crude, inumane sau degradante.

Din declarațiile personalului reiese că, în situații de agitație, agresivitate sau autoagresivitate, se utilizează comunicarea verbală, cu ton calm și blând, pentru liniștirea și calmarea beneficiarilor. De asemenea, în unele cazuri sunt oferite recompense minore (precum sucuri sau dulciuri), cu rol de de-escaladare a comportamentului.

În situațiile care depășesc capacitatea de intervenție a personalului, se apelează numărul unic de urgență 112.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

La nivelul centrului este implementată o procedură privind semnalarea și prevenirea exploatării, abuzului și violenței, precum și un registru de sesizări și reclamații. Beneficiarii au la dispoziție o cutie pentru sesizări și reclamații. Din declarațiile asistentului medical din centru, cutia este verificată o dată pe săptămână de către personalul centrului (asistent medical) în prezența a 2 beneficiari și se înregistrează pe loc în Registrul de evidență a sesizărilor/reclamațiilor cu dată și număr. Conform registrului în care este consemnată deschiderea cutiei, nu este menționată nicio sesizare depusă de rezidenți. De asemenea, registrul aferent Procedurii privind semnalarea și prevenirea exploatării, abuzului și violenței, nu avea consemnări pentru anul 2026.

La nivelul centrului au fost identificați doi beneficiari care manifestă comportamente heteroagresive, atât față de ceilalți beneficiari, cât și față de personal.

În cazul uneia dintre beneficiare, au fost constatate manifestări frecvente de heteroagresivitate verbală, aceasta adresând amenințări grave persoanelor din jur și afirmând că „va tăia pe toată lumea” și că va lovi alte persoane. În prima zi a vizitei de monitorizare, beneficiara a adresat amenințări verbale inclusiv membrilor echipei de monitorizare. Pe parcursul vizitei, echipa a asistat la un nou incident de heteroagresivitate, în cadrul căruia beneficiara a agresat fizic o altă beneficiară în vârstă, lovind-o în zona spatelui cu o sticlă din plastic. Personalul aflat în tură a intervenit prompt, separând cele

două beneficiare și gestionând situația pentru a preveni escaladarea conflictului. *Incidentul evidențiază persistența comportamentelor heteroagresive și necesitatea monitorizării continue, precum și a aplicării unor măsuri individualizate de prevenire și gestionare a riscului, în vederea protejării celorlalți beneficiari și a personalului.*

Cel de-al doilea beneficiar prezintă, de asemenea, comportamente agresive, atât față de ceilalți beneficiari, cât și față de personalul centrului. Din documentele puse la dispoziția echipei de monitorizare rezultă că, în cadrul centrului, au fost consemnate mai multe incidente de agresiune asupra altor beneficiari, prin intermediul fișelor de incident. Beneficiarul a fost internat recent la Spitalul Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alexandru Obregia”, fiind externat în săptămâna anterioară vizitei de monitorizare.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

În ceea ce privește protejarea integrității rezidenților din CIA Grădinari, echipa de monitorizare a identificat următoarele elemente care pot reprezenta un pericol pentru beneficiari:

- centrala termică nu are efectuată revizia tehnică;
- în două dormitoare și o baie corpurile de iluminat nu au montate elemente de protecție;
- obiecte propuse pentru casare sunt depozitate necorespunzătoare și fără asigurarea împrejuririi, în curtea centrului, în proximitatea rufelor puse la uscat, zonă la care beneficiarii au acces;
- podul centrului este utilizat pentru depozitarea unui număr mare de obiecte, unele aparținând beneficiarilor recent transferați, iar altele fiind **destinate casării**. Deși accesul în această zonă este restricționat prin menținerea permanentă încuiată a ușii de acces, amplasată în plafon, aglomerarea cu obiecte și materiale *poate constitui o sursă de risc de incendiu*.

d) Libertatea de mișcare și cetățenia, Viață independentă și integrare în comunitate, Abilitare și reabilitare, Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.18, 19, 26, 30 din CCPD)

Art. 18 Libertate de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare, din totalul beneficiarilor, 7 aveau emise certificate de încadrare în grad de handicap. În ceea ce privește documentele de identitate, 5 beneficiari dețineau cărți de identitate valabile, dintre care 2 aveau înscrisă viza de flotant la CIA Grădinari, iar 3 aveau domiciliul la vechiul serviciu social.

Pentru cele 5 persoane relocate din județul Bihor au fost întocmite 4 cărți de identitate provizorii. O persoană, de altă naționalitate, *nu deținea, la momentul vizitei, documente de identitate*, fiind întreprinse demersurile necesare în vederea identificării și clarificării situației acesteia.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

Din analiza registrului de vizite și din discuțiile purtate cu beneficiarii, echipa de monitorizare a constatat că aceștia nu sunt vizitați de către membrii familiei. Beneficiarii mențin însă legătura cu foști angajați ai centrului (unul dintre beneficiari a mers la un meci de fotbal însoțit de un fost angajat), precum și cu foști beneficiari care au fost reintegrați în comunitate și care continuă să viziteze centrul. În mod particular, a fost observată prezența zilnică a doi foști beneficiari, recent reintegrați într-o locuință din comunitate, care revin la centru, unde iau masa, la pachet, socializează cu beneficiarii și poartă discuții cu personalul. Prezența celor doi beneficiari reintegrați în comunitate a fost observată de echipa de monitorizare pe parcursul celor două zile de vizită. S-a constatat existența unor relații apropiate și bazate pe respect cu ceilalți beneficiari și cu personalul centrului. Din discuțiile purtate a reieșit că personalul a continuat să îi sprijine și după reintegrarea în comunitate, în vederea facilitării adaptării la noul mod de viață, în condițiile în care aceștia au relatat că întâmpină dificultăți în gestionarea vieții independente, ca urmare a perioadei îndelungate de instituționalizare.

Menținerea relațiilor dintre foștii beneficiari și cei prezenți în centru, precum și sprijinul acordat acestora după reintegrarea în comunitate, reprezintă un exemplu de bună practică, contribuind la prevenirea izolării sociale și la facilitarea adaptării la viața în comunitate.

La nivelul centrului nu au fost înregistrate solicitări de transfer și nici solicitări privind dezinstituționalizarea și reintegrarea beneficiarilor în comunitate.

În dosarele beneficiarilor transferați din centrele a căror activitate a fost suspendată, respectiv CAbR Tântava și CAbR Oinacu, au fost identificate fișe de monitorizare a Planului individual de viață independentă și integrare în comunitate (PIVVIC), întocmite de membrii echipei multidisciplinare, conform Legii nr. 7/2023.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

Centrul dispune, în camerele de zi, de zone de recreere destinate desfășurării activităților de abilitare/reabilitare. Pe parcursul vizitei, echipa de monitorizare a observat că beneficiarii și-au petrecut cea mai mare parte a timpului vizionând programe TV, plimbându-se în curtea centrului, utilizând tableta și ascultând muzică. O beneficiară și-a exprimat dorința de a avea un televizor în cameră și deține deja un aparat TV, însă acesta nu poate fi utilizat în prezent, întrucât în dormitoare nu este instalată conexiunea pentru televiziune prin cablu.

Centrul dispune, de asemenea, de o bibliotecă și de două biciclete medicale, care pot fi utilizate în cadrul activităților de menținere și dezvoltare a abilităților beneficiarilor.

Totodată, s-a constatat că centrul **nu are angajat personal de specialitate**, respectiv instructor de ergoterapie, și *nu dispune de spații amenajate pentru desfășurarea activităților de masaj, kinetoterapie sau fizioterapie.*

În ceea ce privește formarea profesională, în ultimii doi ani, **personalul de specialitate al centrului nu a beneficiat de cursuri de formare profesională.**

Din discuțiile purtate cu beneficiarii a reieșit că, de la data transferului în acest centru, activitățile desfășurate în comunitate au fost limitate, aceștia menționând că au fost doar la magazinul din apropiere.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

Centrul dispune de o curte de dimensiuni reduse, în care sunt depozitate mai multe obiecte destinate casării, respectiv saltele uzate, un fotoliu rulant defect, un scaun și alte materiale.

Pentru relaxare sunt disponibile două bănci și un balansoar tip leagăn, utilizate de beneficiarii deplasabili, care își petrec o parte semnificativă a timpului liber în acest spațiu, socializând și stând la soare. Suprafața curții este acoperită cu pietriș, ceea ce îngreunează deplasarea beneficiarilor, în special a celor cu mobilitate redusă.

Activitățile de petrecere a timpului liber se desfășoară exclusiv în incinta centrului, fără participarea, în această perioadă de acomodare, la activități recreative în comunitate.

e) Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

Numai personalul autorizat și echipa multidisciplinară au acces la dosarele beneficiarilor. În centru sunt păstrate dosarele sociale și medicale ale celor 5 persoane relocate, iar pentru ceilalți beneficiari echipa de monitorizare a identificat dispoziții de transfer și admitere în CIA Grădinari. **Din declarațiile asistentului medical, contractele de acordare servicii sociale și planurile personalizate de servicii sunt întocmite și sunt la semnat la sediul DGASPC Giurgiu.**

Spațiul destinat depozitării este unul improvizat, amenajat prin amplasarea unui dulap în living, care delimitează zona de bucătărie de spațiul în care sunt păstrate documentele și materialele sanitare, respectiv dosare, condici, medicamente și aparatul de urgență.

Art. 23 Respectul pentru cămin și familie

La data vizitei de monitorizare, la nivelul centrului nu era declarat niciun cuplu. Centrul dispune de o cameră liberă, care poate fi utilizată, la nevoie, ca spațiu intim pentru beneficiari.

f) Art. 24 Educație

La momentul efectuării vizitei, niciunul dintre beneficiari nu urma o formă de învățământ și nici programe educaționale de dezvoltare a competențelor sau cursuri de specializare, calificare ori perfecționare. Personalul centrului a declarat că 1 beneficiar deține deprinderi de scris-citit. Toți beneficiarii știu să se semneze.

Din situația prezentată de unul dintre asistenții medicali ai centrului rezultă că, dintre cei 7 beneficiari încadrați în grad de handicap, *unul este neșcolarizat*, unul a absolvit o școală profesională, iar ceilalți 5 au absolvit învățământul special, clasele V-VIII.

g) Art. 25 Sănătate

Toți beneficiarii sunt înscriși la același medic de familie, al cărui cabinet este situat în comuna Buturugenii. Potrivit declarațiilor personalului de specialitate, medicul de familie se deplasează la centru și acordă consultații beneficiarilor ori de câte ori este necesar. În situațiile în care se constată, de către asistentul medical de serviciu, deteriorarea stării de sănătate a unui beneficiar, acesta solicită telefonic medicul de familie.

Administrarea medicației se face înainte de masă. Medicamentele cu regim special (utilizate pentru tratament neuropsihiatric) sunt consemnate într-o condică. Toți beneficiarii sunt sub tratament neuropsihiatric, acesta fiind administrat exclusiv de către asistentul medical, în baza prescrierii de către medicul de specialitate. În fișele medicale ale beneficiarilor sunt consemnate, cu ocazia fiecărui consult medical, monitorizarea stării generale de sănătate a beneficiarilor, funcțiile vitale, simptomatologia bolilor, tratamentele stabilite, consultațiile medicale. Din documentele puse la dispoziția echipei de monitorizare, analizele medicale se efectuează anual, dar și la nevoie.

Centrul dispune de un oficiu medical improvizat într-una din camerele de zi în care sunt depozitate corespunzător medicamentele psihotrope (într-un dulap încuiat și la care are acces doar personalul medical). În dosarele beneficiarilor există consimțământul scris al acestora pentru administrarea tratamentului de către asistentul medical, semnat de către beneficiari. Serviciile medicale sunt asigurate permanent, 24/24 ore, 7/7 zile.

Intervențiile stomatologice se fac în situațiile de urgență, în București, la Spitalul Clinic de Chirurgie OMF „Prof. Dr. Dan Theodorescu” sau la Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”. Nu există un contract cu un cabinet stomatologic.

La data vizitei, trei persoane purtau produse absorbante (pampers), dintre care doar două exclusiv pe timpul nopții.

h) Art. 27 Munca și încadrarea în câmpul muncii

La momentul vizitei de monitorizare, niciunul dintre rezidenți nu desfășura activități profesionale.

i) Art. 28 Standardele de viață și protecție socială adecvate

Centrul funcționează într-o clădire dispusă pe un singur nivel (parter), compartimentată în 8 dormitoare, fiecare dotat cu câte două paturi, 3 grupuri sanitare accesibilizate, 2 bucătării (dintre care una este complet utilată și este utilizată și ca spațiu pentru servirea mesei), o magazie și un pod destinat depozitării.

Imobilul beneficiază de încălzire prin centrală termică proprie, alimentare cu apă din rețeaua publică și apă potabilă. Este disponibilă apă caldă permanent, iar evacuarea apelor uzate se realizează prin fosă septică.

Camerele de locuit sunt organizate astfel încât să asigure condiții de trai adecvate și un grad rezonabil de intimitate, beneficiarii având posibilitatea de a-și păstra bunurile personale în spațiile destinate acestui scop. Dormitoarele sunt curate iar pereții sunt decorați cu desene în culori vesele, contribuind la crearea unui ambient plăcut, atractiv și adaptat nevoilor beneficiarilor. *Într-unul dintre dormitoare au fost constatate fisuri la nivelul peretelui.*

În timpul vizitei s-a constatat că o parte dintre saltele și perne prezintă un grad de uzură și pete, necesitând înlocuire. Toate saltelele erau prevăzute cu huse de protecție, unele având o singură husă, iar altele fiind protejate cu două huse suprapuse, în vederea menținerii igienei și prelungirii duratei de utilizare.

În pod au fost identificate saltele noi, însă dimensiunile acestora sunt mai mici decât cele ale paturilor pe care au fost identificate saltelele uzate, motiv pentru care acestea nu pot fi utilizate pentru înlocuirea saltelelor existente. Paturile ale căror dimensiuni corespund saltelelor depozitate în pod aveau saltele curate, însă în dormitoare sunt disponibile doar câteva astfel de paturi.

Cu excepția unui singur dormitor, în care au fost identificate draperii, **celelalte dormitoare nu sunt dotate cu draperii**. Chiar dacă centrul nu are imobile învecinate, lipsa draperiilor *nu asigură în mod corespunzător intimitatea beneficiarilor*, întrucât persoanele care se află în curtea centrului pot avea vizibilitate directă către interiorul dormitoarelor.

Hrana beneficiarilor este preparată în cadrul centrului. Spațiul destinat servirii mesei este bine întreținut și beneficiază de iluminare atât naturală, cât și artificială.

Meniul zilnic este afișat într-un loc vizibil și accesibil, însă documentele prezentate nu evidențiază faptul că stabilirea acestuia s-a realizat pe baza recomandărilor unui medic nutriționist sau ale unui asistent dietetician, conform cerințelor standardului minim de calitate. În perioada vizitei, s-a constatat că *unele dintre preparatele servite nu corespundeau meniului afișat*. Personalul a justificat această situație prin faptul că sunt utilizate alimentele deja achiziționate și depozitate în magazia comună a Complexului. Având în vedere că activitatea CABR Tântava este suspendată, nu au fost efectuate achiziții noi, personalul precizând că stocul existent în magazie este suficient pentru asigurarea alimentelor necesare centrului.

Din observațiile efectuate în timpul vizitei, hrana oferită este suficientă din punct de vedere cantitativ și adecvată nevoilor beneficiarilor. Necesarul de hrană al centrului este stabilit pentru un total de 12 porții/zi, respectiv 10 porții corespunzătoare beneficiarilor rezidenți și încă 2 porții destinate unor foști beneficiari care au fost integrați în comunitate. Aceștia locuiesc în proximitatea centrului și se prezintă zilnic pentru administrarea tratamentului, precum și pentru preluarea hranei în regim de pachet, conform măsurilor de sprijin stabilite de centru.

Sunt prelevate probe alimentare din meniu și sunt păstrate separat într-un frigider.

Obiectele de cazarmament sunt curate și nu prezintă uzură. Beneficiarii au îmbrăcăminte proprie, adecvată sezonului și genului și la fiecare rezident, echipa de monitorizare a identificat periuță și pastă de dinți, pastă de ras și săpun.

Rezidenții cu probleme de mobilitate au fost observați de echipa de monitorizare în condiții corespunzătoare de igienă, fără escare. Toaletarea acestora se realizează în camera de duș, dotată cu scaun de duș cu spătar reglabil.

Deși personalul afirmă că au fost efectuate lucrări la acoperișul imobilului, jgheaburile aferente sistemului de colectare și evacuare a apelor pluviale prezintă deteriorări grave, fiind necesare lucrări de reparație sau, după caz, înlocuirea acestora.

Nu este amenajată o spălătorie distinctă. Una dintre camere este utilizată în acest scop și este dotată cu o mașină de spălat automată pentru spălarea lenjeriei și a hainelor. Totodată, *nu este asigurat un circuit funcțional al rufelor curate și murdare.*

În spațiul destinat activităților recreative, echipa de monitorizare a constatat că **aparaturile de aer condiționat sunt defecte**, situație care poate afecta condițiile de confort termic în perioadele cu temperaturi ridicate.

k) Participarea la activitatea politică și publică (art. 29 din CDPD)

Referitor la participarea la viața politică și publică, prin exercitarea drepturilor politice și a dreptului la vot, echipa de evaluare a constatat că toți beneficiarii au drept de vot, întrucât, până la momentul vizitei, pentru niciunul dintre aceștia nu fuseseră inițiate demersuri în vederea instituirii unor măsuri de ocrotire.

Până la momentul vizitei, având în vedere că transferul beneficiarilor s-a realizat cu mai puțin de o lună înainte și că, în această perioadă, nu au fost organizate alegeri la nivel național, beneficiarii nu au fost informați cu privire la modalitatea de exercitare a dreptului de vot și la drepturile politice de care beneficiază.

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei efectuate la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Grădinari, situat în sat Grădinari, comuna Grădinari, județ Giurgiu, echipa de vizitare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

Art. 9 Accesibilitate

1. Amplasarea unui panou de identificare a centrului, vizibil și ușor de identificat, pentru facilitarea orientării și localizării.
2. Identificarea unor soluții pentru adaptarea pragurilor înalte existente la ușile de ieșire către exterior, întrucât acestea reprezintă un obstacol semnificativ pentru persoanele care utilizează fotolii rulante, limitând deplasarea în condiții de siguranță și autonomie.

Art. 12. Recunoaștere egală în fața legii

1. Evaluarea situației beneficiarului neșcolarizat, precum și a beneficiarilor lipsiți de abilități de scris-citit și cu o capacitate limitată de comunicare, în vederea stabilirii capacității de a-și exercita drepturile și de a-și administra interesele și, după caz, inițierea demersurilor pentru instituirea unei măsuri de ocrotire, în condițiile Legii nr. 140/2022.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

1. Reevaluarea psihiatrică a celor doi beneficiari care manifestă în mod repetat comportamente violente/agresive față de ceilalți beneficiari și față de personal, în vederea identificării măsurilor terapeutice adecvate și asigurării unui climat de siguranță pentru toți beneficiarii centrului, precum și a personalului. În funcție de rezultatul reevaluării și de recomandările medicale, se va avea în vedere inclusiv transferul acestora într-un serviciu social sau medical corespunzător nevoilor individuale.
2. Formarea continuă a personalului în utilizarea tehnicilor de de-escaladare a situațiilor de criză generate de comportamente violente ale beneficiarilor, în vederea unei intervenții adecvate, prevenirii escaladării conflictelor și menținerii unui climat de siguranță în cadrul centrului.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

1. Efectuarea reviziei tehnice periodice a centralei termice, în conformitate cu prevederile legale și instrucțiunile producătorului, pentru asigurarea funcționării în condiții de siguranță.

2. Montarea unor elemente de protecție pentru corpurile de iluminat din tavan existente în cele două dormitoare și pentru neonul din baie, în vederea prevenirii riscurilor asociate expunerii directe a componentelor acestora și asigurării securității fizice a beneficiarilor.
3. Îndepărtarea și casarea cu celeritate a tuturor obiectelor uzate, deteriorate sau neutilizate depozitate în curtea instituției, iar până la finalizarea procedurii, delimitarea și securizarea corespunzătoare a spațiilor de depozitare, pentru prevenirea accesului beneficiarilor și eliminarea riscurilor pentru siguranța și securitatea acestora.
4. Eliberarea podului centrului de obiectele destinate casării, urmată de igienizarea și ordonarea spațiului, precum și utilizarea ulterioară a acestuia exclusiv pentru depozitare organizată, în condiții de siguranță.
5. Clarificarea informațiilor din autorizația ISU, astfel încât acestea să corespundă denumirii actuale a serviciului social și, după caz, actualizarea documentului.

Art. 18 Libertate de mișcare și cetățenia

1. Continuarea demersurilor pentru obținerea documentelor de identitate și a documentelor privind încadrarea în grad de handicap pentru beneficiarii care nu dețin aceste documente, în colaborare cu autoritățile competente.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

1. Accelerarea transferului în comunitate în baza planificării centrată pe persoană cu fiecare rezident din centru care să vizeze nevoile, dorințele și aspirațiile beneficiarilor în vederea asigurării accesului la servicii și resurse necesare unei vieți independente cu respectarea prevederilor art. 19 CDPD, rezidenților așa cum sunt prevăzute de Ghidul privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare, Anexă a Strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030.
2. Evaluarea nevoilor individuale în vederea pregătirii transferului în comunitate și identificarea unor soluții potrivite pentru asigurarea transferului în comunitate.

Art. 20. Mobilitate personală

1. Eliminarea denivelărilor din jurul gurii de canalizare, deoarece acestea îngreunează deplasarea persoanelor care utilizează fotolii rulante.
2. Refacerea suprafeței de circulație a aleii exterioare prin înlocuirea stratului pietruit cu o soluție de pavare adecvată, care să permită deplasarea în condiții de siguranță și accesibilitate pentru persoanele cu mobilitate redusă.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

1. Realizarea demersurilor pentru contractarea serviciilor unor interpreți de limba ucraineană și limba maghiară, astfel încât comunicarea cu beneficiarii vorbitori ai acestor limbi să fie efectivă, iar aceștia să poată primi informațiile necesare într-o formă accesibilă. În situația în care asigurarea unor astfel de servicii nu este posibilă, identificarea unor soluții alternative, inclusiv transferul beneficiarilor către servicii sociale în cadrul cărora există personal vorbitor de limba maghiară și sunt încheiate contracte pentru servicii de interpretariat în limba ucraineană/maghiară.

Art. 28 Standardele de viață și protecție socială adecvate

1. Înlocuirea saltelelor și pernelor uzate.
2. Repararea aparatului de aer condiționat.
3. Realizarea lucrărilor necesare pentru repararea și întreținerea peretelui din dormitorul în care au fost identificate fisuri, precum și a jgheburilor aferente sistemului de colectare și evacuare a apelor pluviale.
4. Dotarea tuturor dormitoarelor cu draperii.

Art. 30. Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

1. Dotarea curții exterioare cu elemente destinate petrecerii timpului liber, în vederea creării unui spațiu adecvat pentru recreere și socializare a beneficiarilor.

ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișează pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de monitorizare, cu excepția datelor personale.

Inspector de monitorizare -

Expert independent -

Expert independent -